

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-15(3)/16/AgŁ

Warszawa, 13 lipca 2016 r.

DECYZJA DIH-1/60/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Cukiernia Sowa Sp. j. z siedzibą w Bydgoszczy od decyzji Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy nr BŻ-58/2016 z dnia 20 maja 2016 r. (nr akt sprawy: BŻ.8361.44.2016), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 122 zł (słownie: jeden tysiąc sto dwadzieścia dwa złote), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej dwudziestu pięciu partii wyrobów cukierniczych oferowanych bez opakowań o łącznej wartości 1 122 zł – utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 9-11 marca 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy, zwanego dalej „Kujawsko-Pomorskim WIIH”, w sklepie cukierniczym przy ul. Gdańskiej 65 w Bydgoszczy, należącym do przedsiębiorcy Cukiernia Sowa Sp. j. z siedzibą w Bydgoszczy, zakwestionowano sposób oznakowania dwudziestu pięciu partii wyrobów cukierniczych oferowanych bez opakowań, wyprodukowanych przez tego samego przedsiębiorcę, o łącznej wartości 1 122 zł, tj. „Pralina sowa orzechowa”, „Pralina firmowa”, „Pralina różana”, „Pralina chrupiący koniak”, „Pralina karmelowa”, „Pralina szampańska”, „Pralina malaga”, „Pralina orzech włoski”, „Pralina advocat”, „Pralina kawowa”, „Pralina marakuja”, „Pralina orzech laskowy”, „Pralina czerwona pomarańcza”, „Pralina zielone jabłuszko”, „Pralina malibu”, „Pralina cappuccino – baileys”, „Pralina grand marnier”, „Pralina amaretto”, „Trufla whisky extra gorzka”, „Trufla tiramisu”, „Trufla pistacjowa”, „Trufla marcepanowa”, „Trufla musli”, „Trufla pomarańczowa” i „Trufla truskawkowa”,

z uwagi na niepodanie wykazu składników, w tym substancji i produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu, co było niezgodne z treścią § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych”.

Podczas kontroli ustalono, że w sklepie na witrynie chłodniczej uwidoczniony był komunikat o treści „*Szanowni Klienci! informujemy, że zgodnie z obowiązkiem wynikającym z aktualnych przepisów prawnych*, wykaz alergenów oraz składników produktów dostępny jest na Państwa żądanie u obsługi sklepu (*rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z dnia 8 stycznia 2015 r. poz. 29))*”, natomiast katalog z wszystkimi wymaganymi informacjami, tj. nazwą środka spożywczego, nazwą producenta, wykazem składników, w tym substancji i produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, znajdował się w biurze kontrolowanej placówki.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 11 marca 2016 r. (nr akt kontroli: BŻ.8361.44.2016), w tym w załączniku nr 1 do tego protokołu zawierającym wykaz ocenianych produktów, wraz z opisem stwierdzonych nieprawidłowości, a także dołączonych do niego wydruków zdjęć przedstawiających sposób oznakowania tych produktów w miejscu sprzedaży. Do akt sprawy dołączono oświadczenie kontrolowanego z 10 marca 2016 r. o skali prowadzonego przedsiębiorstwa.

Pismem z 13 kwietnia 2016 r., kontrolowany został poinformowany o wynikach kontroli oraz skierowano do niego wnioski o dostosowanie oznakowania przedmiotowych produktów do obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, odrębnym pismem z 13 kwietnia 2016 r., Kujawsko-Pomorski WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę, zwanego dalej również „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieprawidłowo oznakowanych dwudziestu pięciu ww. partii wyrobów cukierniczych, informując przy tym o przysługującym jej prawie do brania czynnego udziału w każdym stadium postępowania. Ponadto, w piśmie tym wezwał ją do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu za rok 2015.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i wyjaśniła w piśmie z 25 kwietnia 2016 r., że nie zgadza się z dokonaną przez organ pierwszej instancji interpretacją przepisów § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, podważając tym samym zasadność kwestionowania przedmiotowych produktów. Jej zdaniem, przyjęty przez nią sposób udostępniania konsumentom informacji o produktach był całkowicie skuteczny i wystarczający. Wobec powyższego, strona wniosła o niekaranie i umorzenie wszczętego postępowania administracyjnego.

Odrębnym pismem z 25 kwietnia 2016 r., strona przekazała żądane informacje za rok 2015 o wielkości obrotów i przychodu.

Postanowieniem z 2 maja 2016 r., Kujawsko-Pomorski WIIH odmówił umorzenia przedmiotowego postępowania administracyjnego.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr BŻ-58/2016 z dnia 20 maja 2016 r. (doręczona stronie 23 maja 2016 r.), Kujawsko-Pomorski WIIH wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 1 122 zł za wprowadzenie do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej dwudziestu pięciu ww. partii wyrobów cukierniczych.

Pismem z 31 maja 2016 r. (nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego 1 czerwca 2016 r.), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie w całości i umorzenie postępowania pierwszej instancji, ewentualnie o jej uchylenie w całości i wydanie merytorycznego rozstrzygnięcia, nakładającego niższą karę pieniężną. Jej zdaniem, wyciągnięte przez organ pierwszej instancji wnioski z zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego są nieprawidłowe, a dokonana wykładnia przepisów prawa – błędna i prowadząca do powstania niekonsekwencji. Na potwierdzenie słuszności swojego stanowiska, strona przytoczyła szereg argumentów.

Pismem z 22 czerwca 2016 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia

Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Jak wynika z tego artykułu, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), a bez uszczerbku dla tego przepisu, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Wymagania jakości handlowej w zakresie oznakowania w miejscu sprzedaży środków spożywczych oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży zostały określone w rozporządzeniu w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych.

Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, dla środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in. wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia, tj. wszystkich substancji lub produktów powodujących alergie lub reakcje nietolerancji wymienionych w załączniku II (pkt 3); a w świetle ust. 2 tego paragrafu, informacje te podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej

uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do strony przez inspektorów reprezentujących Kujawsko-Pomorskiego WIIH zakwestionowano sposób oznakowania dwudziestu pięciu ww. partii wyrobów cukierniczych, z uwagi na niepodanie wykazu składników, w tym substancji i produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu, co było niezgodne z treścią § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe produkty są artykułami rolno-spożywczymi nieodpowiadającymi pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej – co wyczerpało znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 1 122 zł, stanowiącej równowartość zakwestionowanych produktów.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Wobec powyższego, Kujawsko-Pomorski WIIH w drodze decyzji nr BŻ-58/2016 z dnia 20 maja 2016 r. wymierzył powyższą karę pieniężną Cukierni Sowa Sp. j. z siedzibą w Bydgoszczy, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu przedmiotowe produkty.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona zarzuciła organowi pierwszej instancji, że dokonał błędnej wykładni przepisów § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych i wyciągnął ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego niewłaściwe wnioski. Zwróciła uwagę, że celem tych przepisów jest umożliwienie konsumentom dokonania świadomego wyboru produktu, poprzez stworzenie im możliwości zapoznania się przed zakupem ze składem produktu, którym są zainteresowani. Strona uważa, że taką możliwość swoim potencjalnym klientom stworzyła i nie czyniła w tym zakresie żadnych nieuzasadnionych utrudnień i przeszkód.

Odnosząc się do powyższego, należy zauważyć, że ustalenia kontroli stanowiące podstawę do zakwestionowania przedmiotowych produktów w zakresie ich oznakowania zostały udokumentowane w protokole kontroli z 11 marca 2016 r., w tym w załączniku nr 1

do tego protokołu zawierającym wykaz ocenianych produktów, wraz z opisem stwierdzonych nieprawidłowości, a także dołączonej do niego dokumentacji fotograficznej. Z dokumentów tych wynika, że w sklepie na witrynie chłodniczej uwidoczniony był komunikat o treści: „Szanowni Klienci! informujemy, że zgodnie z obowiązkiem wynikającym z aktualnych przepisów prawnych*, wykaz alergenów oraz składników produktów dostępny jest na Państwa żądanie u obsługi sklepu (*rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z dnia 8 stycznia 2015 r. poz. 29)”, natomiast katalog z wszystkimi wymaganymi informacjami znajdował się w biurze kontrolowanej placówki (podkreślenie Prezesa UOKiK) i zgodnie z treścią komunikatu, był udostępniany konsumentom na ich żądanie u obsługi sklepu. Dodać należy, że protokół kontroli został przyjęty bez uwag przez osobę upoważnioną do reprezentowania kontrolowanego w trakcie kontroli (upoważnienie z 10 marca 2016 r.).

Podkreślenia wymaga, że przepis § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych stanowi, że dla produktów oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży wymagane informacje podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu (podkreślenie Prezesa UOKiK). Z powyższego wynika, że informacje te muszą być uwidocznione na wywieszce lub w inny sposób (np. w formie katalogu), a także muszą być bezpośrednio dostępne dla konsumenta w miejscu sprzedaży. Należy zaznaczyć, że kwestia bezpośredniej dostępności była rozważana przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie m.in. w wyrokach z dnia 27 stycznia 2016 r. sygn. akt VI SA/Wa 1563/15, 17 listopada 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 1652/10 i 7 stycznia 2013 r. sygn. akt VI SA/Wa 1914/12. Sąd wskazał w nich, że konsumenci muszą mieć bezpośrednią możliwość zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez domagania się ich lub konieczności podejmowania dodatkowych starań o ich uzyskanie od sprzedawcy. Konieczność podjęcia takich działań powoduje w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może skutkować utratą zainteresowania konsumenta pewnymi informacjami (np. wykazem składników), a w konsekwencji zakupem produktu niezgodnego z jego oczekiwaniami. Z tego względu, nie czyni zadość wymaganiom określonym w ww. przepisie udostępnianie informacji na temat żywności tylko i wyłącznie na życzenie konsumenta.

Z ustaleń kontroli wynika, iż strona posiadała katalog z wszystkimi wymaganymi informacjami. Katalog ten znajdował się jednak w biurze kontrolowanej placówki, a więc poza miejscem sprzedaży, w miejscu niedostępnym bezpośrednio konsumentom, natomiast komunikat informujący konsumentów o możliwości i sposobie zapoznania się z wykazem składników, w tym składników alergennych, znajdował się na witrynie chłodniczej, a więc w bezpośrednim sąsiedztwie zakwestionowanych produktów oraz był uwidoczniony w sposób czytelny i widoczny dla konsumentów. Z treści komunikatu wynikało, że wymagane informacje są udostępniane konsumentom na ich żądanie u obsługi sklepu. Przed zakupem

konsument miał zatem świadomość, że może takie informacje uzyskać w miejscu sprzedaży. Aby móc zapoznać się z wykazem składników, w tym składnikami alergennymi, konsument musiał zatem zwrócić się do obsługi sklepu z żądaniem o udostępnienie tych informacji, o czym został wyraźnie pouczony w komunikacie. Informacje te były mu udostępniane w formie katalogu, przy czym udział obsługi sklepu w realizacji obowiązku, o którym mowa w § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych – wbrew temu, co stara się wykazać strona w odwołaniu – nie ograniczał się jedynie do przekazywania konsumentowi tego katalogu do rąk własnych, lecz wymagał również przyniesienia go z biura na salę sprzedażową. Nie sposób zatem przychylić się do poglądu strony zaprezentowanego w odwołaniu, że uzyskanie tego katalogu nie wiązało się z jakimikolwiek trudnościami. Wskazać przy tym należy, że w świetle art. 44 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, przekazywanie informacji o składnikach alergennych jest obowiązkowe, a w myśl art. 12 ust. 1 tego rozporządzenia, obowiązkowe informacje na temat żywności muszą być łatwo dostępne, zgodnie z tym rozporządzeniem, w odniesieniu do każdego środka spożywczego. W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe potwierdza, że udostępnianie przez obsługę sklepu katalogu z informacjami na temat żywności dopiero na życzenie konsumenta, który ponadto nie znajduje się w miejscu sprzedaży, w miejscu bezpośrednio dostępnym dla kupującego, tylko w biurze na terenie sklepu, nie zapewniało konsumentom prawa do łatwego uzyskania informacji na temat kupowanych przez nich produktów.

Zdaniem Prezesa UOKiK, przyjęty przez stronę sposób udostępniania konsumentom informacji o wykazie składników, w tym składników alergennych, można byłoby uznać za wystarczający w przypadku, gdyby uwidocznił dla konsumentów komunikat nie zawierający w swej treści sformułowania „na Państwa żądanie”, a także gdyby katalog z wymaganymi informacjami znajdował się w miejscu sprzedaży, w miejscu dostępnym bezpośrednio. Dodać należy, że formułowanie informacji przy użyciu zwrotu „na Państwa żądanie” może być odczytane przez konsumentów jako komunikat o przysługującym im roszczeniu, a nie jako wypełnienie przez kontrolowanego ciężącego na nim prawnego obowiązku w zakresie oznakowania produktów oferowanych konsumentom.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że organ pierwszej instancji prawidłowo uznał, iż przedmiotowe produkty nie zostały oznaczone w miejscu sprzedaży w taki sposób, jaki został przewidziany w § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, tj. na wywieszce przy danym produkcie lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom, co stanowiło podstawę do ich zakwestionowania.

Strona podniosła również w odwołaniu, że gdyby przytoczona przez nią argumentacja w zakresie wykładni przepisów § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych nie spotkała się z uznaniem Prezesa UOKiK i nie spowodowała uchylecia zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania pierwszej instancji, wnosi o obniżenie nałożonej na nią kary pieniężnej. Jej

zdaniem, nie doszło do znacznego naruszenia praw konsumentów, gdyż mieli oni zapewnioną na miejscu rzetelną i czytelną informację o składzie produktów. Podkreśliła, że nie utrudniała konsumentom w żaden istotnie uciążliwy sposób zapoznania się ze składem produktów oraz działa w przekonaniu, iż przyjęty przez nią techniczne rozwiązanie problemu udostępniania tych informacji jest wystarczające.

Odnosząc się do powyższego, należy zauważyć, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, stanowiący podstawę prawną do wydania zaskarżonej decyzji, uprawniał organ pierwszej instancji do wymierzenia stronie kary pieniężnej w granicach wyznaczonych tym przepisem, a więc w wysokości od 500 zł do 5 610,10 zł (5 x 1 122 zł), gdzie górna jej granica stanowi pięciokrotną wartość korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych dwudziestu pięciu ww. partii wyrobów cukierniczych o łącznej wartości 1 122 zł, przy uwzględnieniu pięciu przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 tej ustawy, tj.: stopnia szkodliwości czynu, zakresu naruszenia, dotychczasowej działalności podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych, wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

Należy zaznaczyć, że stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 122 zł, która mieści się w wyznaczonym ustawowo przedziale i stanowi równowartość zakwestionowanych wyrobów cukierniczych, rozumianą jako korzyść majątkową (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11).

Prezes UOKiK, mając na uwadze, że strona zakwestionowała wysokość wymierzonej kary pieniężnej, przeprowadził analizę prawidłowości uwzględnienia przez organ pierwszej instancji powyższych przesłanek i zważył, co następuje:

- przy ocenie stopnia szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu przez stronę nieprawidłowo oznakowanych przedmiotowych produktów, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości godziły w interesy konsumentów, gdyż utrudniały im zapoznania się z istotnymi informacjami o produkcie, mogącymi mieć wpływ na dokonanie właściwego wyboru produktu i pozwalającymi na uniknięcie niepożądanych składników, takich jak np. składniki alergenne. Jak słusznie zauważył organ pierwszej instancji, wykaz składników w miejscu sprzedaży produktów oferowanych bez opakowań stanowi dla nabywcy praktycznie jedyne źródło informacji na temat rodzaju i właściwości danego produktu i nie można tego porównać z sytuacją, jaką strona opisała w odwołaniu, tj. podawania przez sprzedawcę środka spożywczego w opakowaniu, gdyż w takiej sytuacji konsument będzie miał dodatkowo możliwość zapoznania się z właściwościami tego produktu już po jego zakupie (np. w domu będzie mógł przeanalizować skład produktu pod względem alergenów), a takiej możliwości nie będzie miał w przypadku środków spożywczych oferowanych luzem;
- przy ocenie zakresu naruszenia, organ pierwszej instancji słusznie wziął pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości wskazywały na naruszenie przepisów § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków

- spożywczych, dotyczących oznakowania w miejscu sprzedaży produktów oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, istotnych z punktu widzenia właściwości poszczególnych produktów nieopakowanych;
- przy ocenie dotychczasowej działalności strony na rynku artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że strona w związku z ustaleniami odrębnej kontroli, przeprowadzonej w dniach 24-29 października 2012 r., została już raz ukarana za naruszenie wymagań w zakresie jakości handlowej i naruszenie to polegało na wprowadzeniu do obrotu zafałszowanych dziesięciu wyrobów kulinarnych;
  - przy ocenie wielkość obrotów i przychodu strony, organ pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że strona należy do grupy pozostałych przedsiębiorców, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.), a wielkość obrotów i przychodu, jakie osiągnęła w roku 2015, przekroczyła [...] zł;
  - przy ocenie wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji słusznie wziął pod uwagę, że strona nie zapewniła prawidłowego oznakowania dwudziestu pięciu ww. partiom wyrobów cukierniczych, a ich wartość w dniu kontroli stanowiła kwotę 1 122 zł.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej ustalenia kontroli i przesłanki, jakimi należało się kierować przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, stanowiły podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 1 122 zł, ustalonej przez organ pierwszej instancji.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie produkty odpowiadające jakości handlowej, a także spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedochowanie należytej staranności w zakresie zapewnienia w miejscu sprzedaży prawidłowego oznakowania przedmiotowych produktów oferowanych bez opakowań.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Tym samym, zawarty w odwołaniu wniosek strony o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania pierwszej instancji, ewentualnie o jej uchylenie w całości i wydanie merytorycznego rozstrzygnięcia, nakładającego niższą karę pieniężną, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń opisanej kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa dotyczących wymierzania kar pieniężnych na gruncie ustawy o jakości handlowej.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek

bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski